

СОВЕТ КУРАЛОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Ул. Давыдовская д. 13 в. с. Давыдов,
421393

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫҢ
КУРАЛОВО АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Давыдовская ул. 13 авт йог. Давыдов авылы,
421393

Тел: (84379) 30-1-48, факс: (84379) 30-1-48.

РЕШЕНИЕ

14.03.2017

Тел: (84379) 30-1-48, факс: (84379) 30-1-48.

с. Куралово

КАРАР

20-89

Югары Ослан муниципаль районы Куралово авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Куралово авыл жирлеге башлыгы Л. И. Коткова мәғлүматын тыңлаганнан соң, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Куралово авыл жирлеге Советы гамәлдәге законнар үзгәрү сәбәпле, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Куралово авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карар проекты эшләнгәннен, жирлекнең мәғлүмат стендларында һәм Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында халык белән фикер алышу буенча барлык кирәкле процедуралар узды дип билгеләп үтә.

Югарыда бәян ителгәннәрдән чыгып, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары һәм 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 19, 88-90 статьялары, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Куралово авыл жирлеге Уставының 19, 88-90 статьялары нигезендә,

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Куралово авыл жирлеге Советы

Карар итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Куралово авыл жирлеге Уставына 1 нче кушымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмәләр керттергә.
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Куралово авыл жирлеге Уставы статьяларының яңа редакциясен расларга (2 нче кушымта).
3. Өлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Югары Ослан муниципаль районы Куралово җирлеге Советының закон, хокук тәртибе һәм регламенты буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Куралово авыл җирлеге башлыгы

Л.И.Коткова

Югары Ослан муниципаль районы Куралово авыл җирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр

Югары Ослан муниципаль районы Куралово авыл җирлеге Уставына түбәндәге эчтәлекле үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертергә:

1. Уставның 7.1 статьясындагы 1 пункттын түбәндәге эчтәлекле 14 пунктча өстөргә:

«14) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнәндәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру»;

2. Уставның 19 статьяның 3 пунктның 1 пунктчасын түбәндәге редакциядә баян итөргә:

«1) Җирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы конституциясе яисә законнары нигезләмәләрен әлеге уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелү очракларыннан тыш»;

3. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы җирлеге Уставының 43 статьясындагы 4 пункттын түбәндәге редакциядә баян итөргә:

«4) әлеге Устав, җирлек Советы кабул иткән норматив хокукий актларга билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару һәм халыкка җиткерүне тәмин итә, шулай ук җирлек Советының утырышлар беркетмәләренә имза сала».

4. Уставның 48 статьясындагы 7 пункттын түбәндәге эчтәлекле абзац өстөргә:

“Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында” 2016 елның 23 июнәндәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыра;

5. Җирлек Уставының 75 статьясын түбәндәге редакциядә баян итөргә:

«75 статья. Муниципаль хокукий актларны бастырып чыгару, халыкка җиткерү һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе.

1. Җирлек Советы карарлары, әгәр карар үз карары белән башкасы билгеләнмәгән булса, кабул ителгән көннән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Салымнар һәм җыемнар турында Җирлекнең хокукий актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

Җирлек Уставын кабул итү яисә әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында Совет карарлары федераль законда, әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

2. Җирлек башлыгының, Башкарма комитетның хокукий актлары, әгәр актлар үзләре тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аларга кул куйган көннән үз көченә керә.

3. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль хокукый актлар аларны рәсми бастырып чыгарганнан һәм халыкка житкергәннән соң үз көченә керә.

4. Һәр муниципаль хокукый актта аның реквизитлары: исеме, аңа имза салу датасы (Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән хокукый актлар өчен - шулай ук аны Жирлек Советы кабул иткән дата), теркәү номеры, хокукый актыны имзалаган вазыйфаи зат исеме булырга тиеш.

5. Жирлек бюджеты турында, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында, аны юкка чыгару турында һәм аның гамәлдә булуын туктатып тору турында, жирле салымнар һәм җыямнар билгеләү турында карар, шулай ук Жирлек советы, Жирлек башлыгы, Башкарма комитеты кабул иткән башка норматив хокукый актлар аларны кабул иткән көннән алып җиде көн эчендә рәсми рәвештә басылып чыгарга һәм халыкка житкерелергә тиеш, моңа федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукый актлар яисә аларның аерым нигезләмәләре керми.

6. Шулай ук жирле референдумны билгеләү турында, Жирлекне үзгәртү, үзгәртеп кору, Жирлек башлыгын сайлау, жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап һәм законнар нигезендә башка актлар буенча норматив булмаган хокукый актлар һичшиксез рәсми бастырып чыгарылырга һәм халыкка игълан ителергә тиеш.

7. Законнар яисә әлеге Устав нигезендә рәсми бастырып чыгару һәм халыкка игълан итү мәҗбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукый актлар, аларны чыгарган органнар яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары карары буенча бастырып чыгарылырга яисә халыкка житкерелергә мөмкин.

8. Басып чыгарганда һәм халыкка житкергәндә муниципаль хокукый акт реквизитлары, “Волжская Новь” район газетасының чыгу датасы, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштыру датасы, авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнашу датасы күрсәтелә.

9. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны рәсми бастырып чыгару «Волжская новь» район газетасында аларның тулы текстын бастырып чыгару яисә аларның тулы текстын Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Өстәмә муниципаль норматив хокукый актлар Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин.

10. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны халыкка житкерү аларның тулы текстын жирлекнең торак пунктлары территориясендә мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән аларны гомуми игътибарга житкерүдән гыйбарәт. Күрсәтелгән мәгълүмат стендлары, аларның урнашу урыннары жирлек советы тарафыннан раслана һәм жирлектә яшәүчеләрнең норматив һәм башка хокукый актлары тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актлар күрсәтелгән мәгълүмат стендларында аларны урнаштыру датасыннан 30 көн эчендә булырга тиеш».

6. 97 статьяның 3 пунктының икенче җөмләсен түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару, исәпкә алу тәртибен, шулай ук жирлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга тәңгәлләштерү максатларында әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү рәвешендә яңадан

торгызу рәвешендә үзгәрешләр кертелгәндә гражданнарның катнашуы төртибен
рәсми бастырып чыгару, игълан итү таләп ителми»;

Совет рәисе,
Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Куралово авыл җирлеге башлыгы

Л.И.Коткова

Куралово авыл җирлеге
Советының 2017 елның 14
мартындагы № 20-89
карарына

2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Куралово авыл җирлеге
Уставы статьяларының яңа редакциясе

Статья 7.1. Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләргә хәл итүгә җирле үзидарә органнары хокуклары.

Җирле үзидарә органнары Җирлек түбәндәгеләргә хокуклары:

1). җирлек музейларын төзү;

2). үз көчен югалтты;

Җирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

4). Опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;

5). Җирлек территориясендә җирле милли-мәдәни автономияләргә хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

6). Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм күрсәтү һәм җирлек территориясендә миллиләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру.

7). Җирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

7.1.) муниципаль яңын сагы булдыру;

8). туризмны үстерү өчен шартлар тудыру.»;

9). кеше хокукларын тәэмин итүгә җәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәҗбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче иҗтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

10) «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия иҗтимагый берләшмәләре оешмалары тарафыннан төзелгән оешмаларга ярдәм күрсәтү;

11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданның торак урыннары бирү;

12) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтүләргә сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыру;

13) җирлек территориясендә яшәүче хужасыз йорт хайваннарын аулау һәм асрау чараларын гамәлгә ашыру.

14) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

Жирле үзидарә органнары әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләргә хәл итәргә, башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга (ул «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә аларга тапшырылмаган) хокуклы, әгәр бу федераль законнарда каралган булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләргә жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенцияләреннән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан тыш, жирле бюджетлар керемнәре исәбенә кертелмәгән һәм түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре кергән башка мәсьәләләргә хәл итәргә хокуклы.

Статья 19. Ачык тыңлаулар

1. Халык катнашында жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу өчен Жирлек советы, Жирлек башлыгы тарафыннан гавами тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Халык тыңлаулары жирлек халкы, жирлек советы яки жирлек Советы башлыгы инициативасы буенча уздырыла.

Халык яки жирлек Советы инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә, ә Жирлек Башлыгы инициативасы буенча - Жирлек Башлыгы белән.

3. Халык тыңлауларына түбәндәгеләр чыгарылырга тиеш:

1) Жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы конституциясе яисә законнары нигезләмәләрен әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелү очрактарыннан тыш»;

2) Жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) жирлекне үстерү планнары һәм программалары проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияләргә планлаштыру проектлары һәм территорияләргә ызанлау проектлары, территорияләргә төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, шулай ук жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәтләр бирү мәсьәләләре, рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылу, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мәсьәләләре. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән бер төрен жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару буенча расланган кагыйдәләр булмаганда башка шундый файдаланудагы төргә үзгәртү мәсьәләләре;

4) Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре;

5) жирле салымнар һәм җыемнар билгеләү мәсьәләләре.

4. Гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар гамәлдәге законнарда билгеләнгән срокларда кабул ителергә тиеш.

5. Аларны үткөрү вакытын һәм урынын күрсәтеп, гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар һәм гавами тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль

хокукий акт проекты гамәлдәге законнарда билгеләнгән срокларда халыкка җиткерелергә тиеш.

6. Гавами тыңлаулар уздыру турында карар игълан ителгән көннән һәм халыкны үткөрү көненә кадәр җирлек башлығы халыкка гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәرمәләр, шул исәптән муниципаль хокукий актның гавами тыңлауларына чыгарылучы проектка төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр җибәрергә хокуклы. Җирлек башлығы кергән тәкъдимнәрне һәм кисәтүләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәرمәләр ачык тыңлауларда катнашучыларга җиткерелә.

7. Халык алдында тыңлаулар гамәлдәге законнарда билгеләнгән срокларда уздырыла. Халык тыңлаулары белгечләр, экспертлар, кызыксынган затлар чакыруы белән уздырыла. Халык тыңлауларында җирлектә яшәүче һәркем катнашырга хокуклы.

8. Гавами тыңлаулар уздыру йомгаклары буенча җирле үзидарә органнары һәм җирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә, аларның компетенцияләренә муниципаль хокукий акт проектын гавами тыңлауларга чыгару кертелгән.

9. Гавами тыңлауларның нәтижеләре гамәлдәге законнарда билгеләнгән срокларда халыкка җиткерелергә тиеш.

10. Гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе җирлек Советы тарафыннан раслана торган гавами тыңлаулар турында нигезләмә белән билгеләнә.

Статья 43. Җирлек башлығының вәкаләтләре

Җирлек башлығы:

1) җирлек башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары, гражданныр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә, ышанычнамәсез рәвештә җирлек исеменнән эш итә; җирлек исеменнән дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, оешмалар һәм гражданныр белән шартнамәләр төзи;

2) җирлек Советы эшен оештыра, җирлек Советы утырышларын чакыра һәм аларда рәислек итә;

3) Җирлек Башкарма комитеты эшчәнлегенә бер башлангыч принципларында җитәкчелек итә һәм үз компетенциясенә керә торган Вәкаләтләр урынын билгеләүнең башкарма комитеты тарафыннан үтәлүе өчен шәхси жаваплылык тота;

4) әлеге Устав, җирлек Советы кабул иткән норматив хокукий актларны билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны һәм халыкка җиткерүне тәэмин итә, шулай ук җирлек Советының утырышлар беркетмәләренә имза сала.

5) җирлек Советы һәм башкарма комитеты эшендә җәмәгатьчелек фикерен ачуны һәм исәпкә алуны тәэмин итү чараларын күрә; җирлек Советы һәм башкарма комитеты эшчәнлегенә турында халыкка даими мәгълүмат бирә;

6) җирле үзидарә органнары тарафыннан гражданнырны кабул итүне оештыра, гражданнырның атнасына кимендә бер тапкыр шәхси кабул итүен гамәлгә ашыра, гражданнырның тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикаятләрен карый, алар буенча карарлар кабул итә;

7) җирлек средстволары белән, шул исәптән җирлек Советының эшчәнлеген тәэмин итүгә һәм тәэмин итүгә акчалар белән, расланган Җирлек бюджеты нигезендә, банк учреждениеләрендәге җирлекнең бюджет һәм башка счетларын ача һәм каплай;

8) закон һәм әлеге Устав нигезендә гражданның турыдан-туры ихтыяр белдерүе юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру буенча Халыклар Советының хокукый актын кабул итүне оештыра;

9) Жирлек Советы каравына жирлек бюджеты проектларын һәм аның үтәлеше турындагы хисапларны тапшыра;

10) жирлек Советы каравына жирлек комплекслы социаль-икътисады үсеш планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәлеше турындагы хисапларны тапшыра;

11) Жирлек Советы раславына башкарма комитет структурасы проекты кертә, хезмәткәрләрнең иң чик саны һәм хезмәткә түләү фонды билгеләгән структура нигезендә жирлек Башкарма комитетының штат расписаниесе раслый;

12) жирлек муниципаль хезмәткәрләр һәм башкарма комитетының башка хезмәткәрләр үз вазыйфасына билгеләп куя һәм вазыйфаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген тикшереп тора, кызыксындыру һәм дисциплинар җаваплылык чараларын күрә;

13) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрән Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм (яисә) аны гамәлгә ашыруны тәэмин итә, аларны үтәү өчен шәхси җаваплылык тота; тиешле законнар нигезендә һәм гамәлгә ашырыла тапшырылган дөүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча хокукый актлар чыгара;

14) Елына кимендә бер тапкыр яисә жирлек Советы таләбе буенча жирлек Советына жирлек Башкарма комитетының үз эшчәнлегенә һәм эшчәнлегенә турында хисаплар тапшыра;

15) дөүләт һәм башка органнардагы жирлек мәнфәгатьләрән тәэмин итү һәм яклау чараларын күрә, жирлек исеменнән судка гариза бирә, ышанычнамәләр тапшыра;

16) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль берәмлекләр башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге Устав, жирлек башлыгы компетенциясенә жирлек Советы карарлары тарафыннан кертелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Жирлек башлыгы "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш.

Статья 48. Башкарма комитет вәкаләтләре

Башкарма комитет:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- Жирлек бюджеты проекты, Халыкны комплекслы социаль-икътисады үстерү планнары һәм программалары проектларын эшли;

- жирлекнең бюджетын үтәүне тәэмин итә, жирлекнең социаль-икътисады комплекслы үсеш планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

- Жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап, жирлекнең социаль-икътисады комплекслы үсеш планнарының һәм программаларының үтәлеше турында хисаплар әзерли;

- Жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын чагылдыра торган статистик күрсәткечләрне җыюны оештыра һәм әлеге дөүләт хакимияте органнарына законнарда билгеләнгән тәртиптә тапшыру;

2) жирлек территориясендө муниципаль милеккә идарә, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- Жирлек муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- Жирлек Советы карары белән билгеләнә торган очрактарда муниципаль мөлкәтне читләштерү турында тәкъдимнәрне, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәрне Совет тарафыннан килештерүгә (раслауга) кертә;

- Жирлекнең икътисадый һәм социаль үсешендә муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- Жирлек советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлегенә максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль учреждениеләрне финанслауны тәмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның җитәкчеләрен биләгән вазыйфасыннан азат итә;

- муниципаль заказны төзи һәм урнаштыра; муниципаль заказның үтәлешен тикшереп тора; жирлекне төзекләндерү, халыкка коммуналь хезмәт күрсәтү, социаль инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция житештерү, халыкның көнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәт күрсәтү, халыкның көнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәт күрсәтүләр буенча эшләр заказчысы булып тора, халыкның үз матди һәм финанс чараларын кулланып, башка эшләрне башкаруга заказчы булып тора;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:

- Жирлекнең генераль планы проектын һәм жирлекнең башка шәһәр төзелеш документациясе проектларын эшли һәм Совет раславына кертә, аларны гамәлгә ашыруны тәмин итә;

- жирлек территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капитал ремонтлаганда объектлар төзелешенә, аларны эксплуатациягә кертүгә рәхсәт бирә;

- муниципаль милектә булган жирләрдән рациональ файдалану һәм саклауны планлаштыруны һәм оештыруны гамәлгә ашыра;

- Жирлек жирләреннән файдалануга жир контролен гамәлгә ашыра;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарға предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы гамәлләре турында хәбәр итә;

- жирлек территориясендә жирле әһәмияттәге дөвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны үстерүне һәм саклауны тәмин итә;

4) төзелеш, транспорт һәм элемент өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, жирлек территориясендә торак төзелеш өчен шартлар тудыруны тәмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтажлар буларак гражданны исәпкә алуны алып бара;

- торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга күчерү турында билгеләнгән тәртиптә карар кабул итә, торак биналарны яңадан урнаштыруны һәм яңадан планлаштыруны килештерә, муниципаль торак фондының торак урыннарын билгеләнгән тәртиптә яшәү өчен яраксыз дип таний;

- жирлектә яшәүче һәм торак шартларын яхшыртуга мохтаж аз керемле гражданны, торак законнары нигезендә торак урыннары белән тәмин итә,

- муниципаль торак фондыннан файдалануны һәм аны саклауны, әлеге фондның торак урыннарының билгеләнгән санитария һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнарның башка таләпләренә туры килүен тикшереп тора;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле эһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген тәмин итә, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген законнар нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

- халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыра һәм муниципаль транспорт оешмаларын тәзү яисә шартнамә башлангычларында хосусый һәм башка транспорт предприятиеләрен һәм оешмаларын транспорт белән тәмин итү юлы белән халык чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыруны тәмин итә;

- Жирлек территориясендә эшләүче жәмәгать транспортының маршрутларын, хәрәкәт графигын, тукталыш урыннарын раслый яисә килештерә;

- жәмәгать транспорты тукталышлары өчен бүлеп бирелгән урыннарны төзекләндерүне тәмин итә;

- халыкны элементә хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыруны тәмин итә;

5) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

- Жирлек чикләрендә халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итүне, су чыгаруны, халыкны ягулык белән тәмин итүне оештыра;

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

- халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыруны тәмин итә;

- мәдәният оешмаларының ялын оештыру һәм халыкны хезмәт күрсәтүләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

- массакуләм физик культура һәм спорт жирлегә территориясендә үсеш өчен шартлар тәмин итә, жирлек территориясендә спорт объектлары төзелешен стимуллаштыру чараларын күрә, муниципаль торак фонды йортлары янындагы территориядә спорт мәйданчыкларын тәзүне һәм карап тотуны, башка муниципаль спорт корылмаларын тәзүне һәм карап тотуны тәмин итә,

- халыкның күпләп ял итүе һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыру өчен шартлар тудыра;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәмин итә;

энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны раслау һәм гамәлгә ашыру, жирлек чикләрендә муниципаль торак фонды төшкил итә торган күпфатирлы йортларга энергетика тикшерүен үткәрүне оештыру һәм үткәрү, энергияне сак тоту турындагы һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турындагы законнарда каралган башка чараларны оештыру һәм үткәрү

6) төзекләндерү өлкәсендә:

- көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны жыюны һәм чыгаруны оештыра;

- поселок территориясен төзеклөндөрүне һәм яшеллөндөрүне, торак пунктлар чикләрендә урнашкан урманнардан файдалануны һәм саклауны оештыруны тәэмин итә;

- торак пунктларда гражданның урамнарына, мәйданнарына һәм яшәү башка территорияләренә исемнәр бирүне, йортларның нумерациясен билгеләүне, урамнарны яктыртуны һәм урам исемнәре һәм йорт номерлары булган күрсәткечләр урнаштыруны тәэмин итә

7) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- жирлек территориясендә законнарның, дөүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә актларының үтәлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының һәм дөүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаять бирә;

- Жирлек чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм алардан килгән зыяннарны бетерүдә катнаша;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткөрүне тәэмин итә;

- жирлек территориясен һәм халкын табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклауны оештыра һәм гамәлгә ашыруны тәэмин итә; гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурсларның жирле резервларын булдыруны тәэмин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яки барлыкка килү турында үз вакытында хәбәр итүне һәм мәгълүмат житкерүне тәэмин итә;

- жирлек территориясендә һәлакәт-коткару хезмәтләренең эшчәнлеген тәэмин итә, тәэмин итә;

- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыра һәм тәэмин итә;

- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чараларны тормышка ашыруны тәэмин итә;

- жирлек чикләрендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклауны һәм саклауны гамәлгә ашыра;

- жирлекнең шушы халкына мохтажларга карата федераль закон нигезендә опека һәм попечительлек урнаштыруга ярдәм итә;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, жирлек Советы депутатларын чакыртып алу буенча тавыш бирүне эзәрләүне һәм уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэмин итүне жирлек чикләрен үзгәртү, Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне гамәлгә ашыра;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакуләм ижтимагый чаралар үткөрүгә бәйлә законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

- хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

8) жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән:

- жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәмин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны жирлек Советы карарлары нигезендә тәмин итә;

- жирле үзидарә органнары күрсәтелгән вәкаләтләргә гамәлгә ашыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыру турында карар кабул ителгән очракта, жирлек федераль законнар нигезендә үзләренә тапшырылмаган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнаша;

9) башка вәкаләтләр:

- жирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәмин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләргә гамәлгә ашыра;

- Гражданның өлегә Уставның 7 статьясындагы 1 пунктының 8, 9, 15 һәм 19 бүлекләрендә каралган Жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында күчәргечләр өчен социаль эһәмияткә ия эшләргә (шул исәптән дежурстволарны) иреккә нигездә башкаруга жәлеп итү турында карар кабул итә һәм аларны уздыруны оештыра.

Социаль эһәмияткә ия эшләргә махсус һөнәри эзерлек таләп ителми торган эшләр генә кертеләргә мөмкин.

Социаль эһәмияткә ия эшләргә башкаруга хезмәткә сәләтле балигъ булган кешеләр жәлеп ителәргә мөмкин Жирлек халкының төп эшеннән азат булган яки укудан азат булган вакыты өч айга бер тапкырдан да артмаска тиеш. Шул ук вакытта социаль эһәмияткә ия эшләргә озынлыгы рәттән дүрт сәгатәт артык була алмый;

- Жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә буенча башка вәкаләтләргә, законнарда, өлегә Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, Жирлек Советы, Жирлек башлыгы яисә жирле үзидарәнең башка органнары компетенциясенә жирлек Советы карарлары белән гамәлгә ашыра.

«75 статья. Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару, халыкка житкерү һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе.

1. Жирлек Советы карарлары, әгәр карар үз карары белән башкасы билгеләнмәгән булса, кабул ителгән көннән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Салымнар һәм жыемнар турында Жирлекнең хокукый актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

Жирлек Уставын кабул итү яисә өлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карарлары федераль законда, өлегә Уставта билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

2. Жирлек башлыгының, Башкарма комитетның хокукый актлары, әгәр актлар үзләргә тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аларга кул куйган көннән үз көченә керә.

3. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль хокукый актлар аларны рәсми бастырып чыгарганнан һәм халыкка житкергәннән соң үз көченә керә.

4. Һәр муниципаль хокукый актта аның реквизитлары: исеме, аңа имза салу датасы (Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән хокукый актлар өчен - шулай ук аны Жирлек Советы кабул иткән дата), теркәү номеры, хокукый актыны имзалаган вазыйфаи зат исеме булырга тиеш.

5. Жирлек бюджеты турында, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында, аны юкка чыгару турында һәм аның гамәлдә булуын туктатып тору турында, жирле салымнар һәм жыемнар билгеләү турында карар, шулай ук Жирлек советы, Жирлек башлыгы, Башкарма комитеты кабул иткән башка норматив хокукый актлар аларны кабул иткән көннән алып жиде көн эчендә рәсми рәвештә басылып чыгарга һәм халыкка житкерелергә тиеш, моңа федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукый актлар яисә аларның аерым нигезләмәләре керми.

6. Шулай ук жирле референдумны билгеләү турында, Жирлекне үзгәртү, үзгәртеп кору, Жирлек башлыгын сайлау, жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап һәм законнар нигезендә башка актлар буенча норматив булмаган хокукый актлар һичшиксез рәсми бастырып чыгарылырга һәм халыкка игълан ителергә тиеш.

7. Законнар яисә әлеге Устав нигезендә рәсми бастырып чыгару һәм халыкка игълан итү мәжбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукый актлар, аларны чыгарган органнар яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары карары буенча бастырып чыгарылырга яисә халыкка житкерелергә мөмкин.

8. Басып чыгарганда һәм халыкка житкергәндә муниципаль хокукый акт реквизитлары, “Волжская Новь” район газетасының чыгу датасы, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштыру датасы, авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнашу датасы күрсәтелә.

9. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны рәсми бастырып чыгару «Волжская новь» район газетасында аларның тулы текстын бастырып чыгару яисә аларның тулы текстын Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Өстәмә муниципаль норматив хокукый актлар Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин.

10. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны халыкка житкерү аларның тулы текстын жирлекнең торак пунктлары территориясендә мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән аларны гомуми игътибарга житкерүдән гыйбарәт. Күрсәтелгән мәгълүмат стендлары, аларның урнашу урыннары жирлек советы тарафыннан раслана һәм жирлектә яшәүчеләрнең норматив һәм башка хокукый актлары тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актлар күрсәтелгән мәгълүмат стендларында аларны урнаштыру датасыннан 30 көн эчендә булырга тиеш».

Статья 97. Жирлек Уставы проектының әзерләү, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү тәртибе

1. Жирлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Жирлек Советы карары проекты Жирлек Советы депутатларының советына, Жирлек Советы житәкчесенең, башкарма комитет житәкчесенең, территориаль

иҗтимагый үзидарә органнарының, гражданның инициатив төркемнәренә кертеләргә мөмкин.

2. Жирлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты әзерләү өчен жирлек Советы карары белән махсус комиссия төзеләргә мөмкин. Әлеге комиссия эшендә катнашу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре, экспертлар чакырылырга мөмкин.

3. Жирлек проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Жирлек Советы карары проекты, аларны карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, Жирлек советы тарафыннан күрсәтелгән Устав проекты буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибенә, жирлек Советының күрсәтелгән карары проектына карата, шулай ук гражданның аны фикер алышуда катнашу тәртибенә бер үк вакытта бастырып чыгарылуы (халыкка җиткереләргә) тиеш. Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибен, шулай ук жирлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, устав (устав) яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы конституциясе (уставы) нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданның аны фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару, исәпкә алу таләп ителми.

4. Жирлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек Советы карары буенча жирлек Советы утырышында аларны карау алдыннан әлеге Уставның 19 статьясы нигезендә гавами тыңлаулар уздырыла.